

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 80

e-mail: ndipzir@gmail.com

тел.: (057) 700-06-63

сайт: ndipzir.org.ua

Вих № 149 від 27 грудня 2017

Голові підкомітету з питань науки та
інновацій Комітету Верховної Ради
України з питань освіти, науки та
інновацій
Валерію КОЛЮХУ

Шановний пане Валерію!

Направляємо Вам проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності», розроблений в межах фундаментальної теми НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України «Правове забезпечення інноваційного процесу в умовах глобальних викликів».

Просимо ознайомитися та підтримати законопроєкт для подальшого його розгляду у Верховній Раді України.

Авторський колектив: директор Інституту, к.ю.н., доц. С. В. Глібко; п.н.с., к.ю.н., доц. О. В. Розгон; зав. наук. відділу, к.ю.н., І. В. Подрез-Ряполова; п.н.с., к.е.н, доц. О. В. Корват.

Додатки:

1. Проєкт Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності» на 11 арк.;
2. Пояснювальна записка до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності» на 3 арк.;
3. Порівняльна таблиця до проєкту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності» на 23 арк.

З повагою,
Директор Науково-дослідного
інституту правового
забезпечення інноваційного розвитку
НАПрН України

Сергій ГЛІБКО

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності»

Верховна Рада України **постановляє:**

I. Внести до Закону України «Про інноваційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст.266) такі зміни:

1. Абзаци перший та другий частини першої статті 1 викласти в такій редакції:

інновації – впроваджений суб'єктом господарювання відповідно до інноваційного проекту в виробничий процес, який створює соціальний та/або комерційний ефект та має вплив на конкурентоспроможність економіки, результат інтелектуальної, в тому числі наукової та науково-технічної діяльності, що втілений у новоствореній або істотно вдосконаленій технології, продукті, продукції або послугі;

інноваційна діяльність – сукупність заходів, спрямованих на розроблення, створення, впровадження технології та/або інноваційних продукту, продукції, послуг на підставі реалізації інноваційних проектів з метою отримання комерційного та/або соціального, екологічного, науково-технічного ефекту тощо.

2. Частину першу статті 1 доповнити з урахуванням алфавітного порядку термінами такого змісту:

інноваційна екосистема – сукупність інституцій, відносин, а також різних видів ресурсів, задіяних у процесі створення та застосування наукових знань та технологій, що забезпечують розвиток інноваційної діяльності;

моніторинг інноваційної діяльності – систематичний збір, обробка та аналіз інформації щодо результатів реалізації державної інноваційної політики та інноваційної діяльності, у тому числі перебігу інноваційних процесів, реалізації інноваційних проектів та пріоритетних напрямів інноваційної діяльності;

результат інтелектуальної, в тому числі наукової та науково-технічної діяльності як обов'язкова складова частина інновації - це оформлений у встановленому законом порядку як об'єкт права інтелектуальної власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок, топографія інтегральної

мікросхеми, селекційне досягнення тощо), який доведений до рівня інноваційного продукту зі здійсненням науково-дослідних та/або дослідно-конструкторських робіт і виготовлення дослідних зразків, пробних партій та/або запровадження експериментального виробництва.

3. Статтю 3 викласти у такій редакції:

Стаття 3. Мета, завдання та принципи державної інноваційної політики.

1. Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції, забезпечення національної безпеки і оборони, економічної безпеки держави та виконання інших завдань, які відповідають пріоритетним напрямам інноваційної діяльності в Україні.

2. Основними принципами державної інноваційної політики є:

забезпечення інноваційного розвитку економіки України;

реалізація державних пріоритетів інноваційного розвитку;

формування ефективної нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;

створення умов для збереження, відновлення, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;

забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, малого та середнього підприємництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності;

ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері;

здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій, захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок;

фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності;

підтримка та розвиток інноваційної інфраструктури;

інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності;

забезпечення інноваційної безпеки, яка впливає на залучення інвестицій в економіку України у ризикових сферах виробництва та послуг;

захист прав та інтересів держави та інших суб'єктів в сфері інноваційної діяльності.

4. Статтю 6 викласти в такій редакції:

Стаття 6. Державне регулювання інноваційної діяльності

1. Державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом: визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності;

формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм;

створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності;

захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності;

фінансової підтримки виконання інноваційних проектів;

стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів;

встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності;

підтримки функціонування і розвитку національної інноваційної екосистеми та інноваційної інфраструктури;

підтримки щодо підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері інноваційної діяльності;

моніторингу інноваційної діяльності, в тому числі державної допомоги суб'єктам господарювання у сфері здійснення інноваційної діяльності;

державного контролю, у сфері інноваційної діяльності, зокрема контролю за інноваційною, екологічною безпекою, інформаційною (у тому числі кібербезпекою), безпекою життєдіяльності.

5. Статтю 9 викласти у такій редакції:

Стаття 9. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності

1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки:

здійснює заходи щодо проведення єдиної науково-технічної та інноваційної політики;

координує роботу у сфері інноваційної діяльності інших центральних органів виконавчої влади;

подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня, державних інноваційних програм, а також стосовно необхідних обсягів бюджетних коштів для їх кредитування;

подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо створення спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів, розробляє статuti чи положення про ці установи;

здійснює нормативно-правове забезпечення у сфері інноваційної діяльності, забезпечує розвиток інноваційного потенціалу України та національної інноваційної екосистеми;

проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів або доручає його проведення іншим центральним органам виконавчої

влади у сфері інноваційної діяльності;

здійснює моніторинг інноваційної діяльності;

розробляє разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади в установленому порядку пропозиції щодо критеріїв віднесення підприємств до тих, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, формує пропозиції щодо переліку таких підприємств, в тому числі інноваційних;

здійснює нагляд (контроль) у сфері господарської, в тому числі інноваційної діяльності;

складає та оприлюднює щорічний звіт про реалізацію державної інноваційної політики;

здійснює прогнозно-аналітичні дослідження тенденцій у сфері інноваційної діяльності;

здійснює інші повноваження, передбачені законом та покладені на нього актами Президента України, та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, прийнятими у межах їх повноважень, відповідно норм чинного законодавства України.

2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, трансферу (передачі) технологій:

готує пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку інноваційної діяльності;

організовує прогнозно-аналітичні дослідження тенденцій інноваційного розвитку у сфері наукової та науково-технічної діяльності;

здійснює державну реєстрацію інноваційних проектів і веде Державний реєстр інноваційних проектів;

за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів;

готує пропозиції щодо проектів інноваційних програм і визначення обсягу коштів державного бюджету для їх фінансування;

готує пропозиції щодо утворення спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів;

бере участь у здійсненні в установленому порядку проведення державної наукової та науково-технічної експертизи інноваційних проектів;

організовує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сфері інноваційної діяльності, інтелектуальної власності та трансферу технологій;

здійснює інші повноваження, передбачені законом та покладені на нього актами Президента України.

6. Статтю 11 викласти в такій редакції:

Стаття 11. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності

1. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється для забезпечення дотримання всіма її суб'єктами вимог законодавства щодо інноваційної діяльності.

2. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється:

а) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки;

б) Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень;

в) центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику;

г) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, робототехніки та роботизації, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства;

д) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, трансферу (передачі) технологій;

е) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності у стратегічних галузях промисловості.

7. Перший, третій і шостий абзаци частини першої статті 9 викласти у такій редакції:

Центральний орган виконавчої влади, що здійснює формування та реалізацію державної інноваційної політики:

координує роботу у сфері інноваційної діяльності інших центральних органів виконавчої влади, зокрема у сфері цифрових інновацій та технологій, у стратегічних галузях промисловості, у сферах трансферу технологій, освіти і науки, наукової, науково-технічної діяльності;

здійснює нормативно-правове забезпечення у сфері інноваційної діяльності, забезпечує розвиток інноваційного потенціалу України та національної інноваційної екосистеми.

7. Статтю 12 викласти в такій редакції:

Стаття 12. Інноваційний проект

1. Інноваційним визнається проект, яким передбачаються розробка, виробництво і реалізація інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції, що відповідають вимогам статей 14 і 15 цього Закону та пріоритетним напрямом інноваційної діяльності.

2. Передбачена цим Законом державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його державної реєстрації.

3. Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок приватних коштів, державній реєстрації не підлягають. Надання таким проектам підтримки здійснюється на договірних засадах, за рахунок залучених інвестицій, коштів приватних інвесторів на умовах цільового використання наданих коштів на фінансове забезпечення цих проектів та за результативністю даних проектів. Джерелами фінансування таких інноваційних проектів можуть бути кошти приватних інвесторів, залучені кошти, включаючи кредити банків та інших фінансово-кредитних установ, у тому числі залучені за моделлю державно-приватного партнерства, кошти з інших джерел, не заборонених чинним законодавством України. Моніторинг (оцінка ефективності) інноваційних проектів, що інвестуються за рахунок джерел приватних інвесторів здійснюється відповідно правил (механізмів) встановлених відповідними суб'єктами інвестування.

У разі прийняття суб'єктом інноваційної діяльності рішення про державну реєстрацію інноваційного проекту, що інвестується за рахунок приватних коштів, державна реєстрація відбувається шляхом подання декларації інноваційного проекту, зміст та порядок подання якої розробляється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки. Суб'єкт інноваційної діяльності бере на себе відповідальність за відповідність поданих у декларації інформації змісту інноваційного проекту. За відсутності об'єктивних ознак, що свідчать про протилежне, декларація інноваційного проекту, складена суб'єктом інноваційної діяльності, вважається точною і достовірною. Такому суб'єкту інноваційної діяльності надається податкове та митне стимулювання відповідно до п. е) ч. 1 ст. 1 та ст. ст. 21, 22 цього Закону.

Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також проекти, замовниками яких є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, підлягають обов'язковій державній реєстрації шляхом подання суб'єктом інноваційної діяльності декларації інноваційного проекту. Суб'єкт інноваційної діяльності бере на себе відповідальність за відповідність інноваційного проекту поданих у декларації інформації. За відсутності об'єктивних ознак, що свідчать про протилежне, декларація інноваційного проекту, складена суб'єктом інноваційної діяльності, вважається точною і достовірною.

15. Неправомірні кваліфікація і державна реєстрація інноваційного проекту, що інвестується за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також проекту, замовниками якого є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, тягнуть за собою відповідальність за правопорушення згідно із чинним законодавством.

16. Правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів вважаються:

а) прийняття рішення щодо інноваційного проекту, що інвестується за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також інноваційного проекту, замовниками якого є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, про його кваліфікування як інноваційного або його державну реєстрацію без проведення державної експертизи;

б) фальсифікація висновків державної експертизи;

в) вчинення дій, що перешкоджають проведенню державної експертизи;

г) умисне примушування або створення для експертів чи експертних комісій обставин, які зумовлюють необ'єктивне проведення державної експертизи;

д) переслідування експертів за підготовлені ними висновки, несприятливі для тієї чи іншої особи чи організації;

е) залучення до державної експертизи посадових осіб та фахівців, безпосередньо заінтересованих у результатах експертизи;

є) розголошення конфіденційної інформації, пов'язаної з розглядуваними інноваційними проектами. 9. Перший, п'ятий та дев'ятий абзац частини другої статті 9 викласти у такій редакції:

Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері наукової та науково-технічної діяльності:

за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів;

організовує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сфері інноваційної діяльності, інтелектуальної власності та трансферу технологій.

8. Статтю 13 викласти у такій редакції:

Стаття 13. Державна реєстрація інноваційних проектів

1. Державна реєстрація інноваційних проектів здійснюється у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Державну реєстрацію інноваційних проектів здійснює, за поданням суб'єктів інноваційної діяльності, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки. Цей орган веде Державний реєстр інноваційних проектів.

3. Необхідною умовою занесення проекту до Державного реєстру інноваційних проектів є його кваліфікування.

5. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, для кваліфікування інноваційних проектів організовує здійснення експертизи прийнятих до розгляду проектів. Експертиза під час кваліфікування інноваційних проектів виконується відповідно до Закону України "Про наукову і науково-

технічну експертизу" за рахунок коштів суб'єктів інноваційної діяльності, які заявляють проекти на державну реєстрацію. У випадках, визначених законодавством, експертиза може здійснюватися за рахунок коштів Державного бюджету України або місцевих бюджетів.

6. Проекти, що визнані за результатами експертизи інноваційними, заносяться центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, до Державного реєстру інноваційних проектів.

Інноваційні проекти з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності визнаються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, пріоритетними інноваційними проектами.

7. Інформація про занесення інноваційного проекту до Державного реєстру інноваційних проектів публікується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, у його бюлетені.

8. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, видає суб'єкту інноваційної діяльності свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту. Форма свідоцтва про державну реєстрацію інноваційного проекту затверджується Кабінетом Міністрів України.

9. Свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту є чинним протягом семи років від дати його видачі. Після завершення цього строку державна реєстрація інноваційного проекту і відповідний запис у Державному реєстрі інноваційних проектів анулюються. Інформація про це публікується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, у його бюлетені.

10. Державна реєстрація інноваційного проекту не передбачає будь-яких зобов'язань щодо бюджетного кредитування його виконання чи іншої державної фінансової підтримки.

11. Строк розгляду центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, проекту, поданого для державної реєстрації як інноваційного, не повинен перевищувати шість місяців від дати його прийняття.

12. Особливості експертизи і державної реєстрації інноваційних проектів, на які поширюються положення Закону України "Про державну таємницю", визначаються спеціальним Положенням.

13. У разі незгоди суб'єкта інноваційної діяльності чи будь-якої іншої фізичної або юридичної особи з рішенням щодо кваліфікації інноваційного проекту і (або) з його державною реєстрацією ці акти можуть бути оскаржені до суду (господарського суду).

14. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки несе відповідальність за повноту і достовірність експертизи і за збереження конфіденційної інформації, пов'язаної з інноваційними проектами.

15. Неправомірні кваліфікація і державна реєстрація проекту як інноваційного тягнуть за собою відповідальність згідно із законом.

16. Правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів вважаються:

а) прийняття рішення про кваліфікування інноваційного проекту і його державну реєстрацію без проведення експертизи;

б) фальсифікація висновків експертизи;

в) вчинення дій, що перешкоджають проведенню експертизи;

г) умисне примушування або створення для експертів чи експертних комісій обставин, які зумовлюють необ'єктивне проведення експертизи;

д) переслідування експертів за підготовлені ними висновки, несприятливі для тієї чи іншої особи чи організації;

е) залучення до експертизи посадових осіб та фахівців, безпосередньо заінтересованих у результатах експертизи;

є) розголошення конфіденційної інформації, пов'язаної з розглядуваними інноваційними проектами.

9. Статтю 14 викласти у такій редакції:

Стаття 14. Інноваційний продукт

1. Інноваційний продукт є результатом виконання інноваційного проекту і науково-дослідною і (або) дослідно-конструкторською розробкою нової технології (в тому числі - інформаційної) чи продукції з виготовленням експериментального зразка чи дослідної партії і відповідає таким вимогам:

а) він є реалізацією (впровадженням) об'єкта інтелектуальної власності (винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, селекційного досягнення тощо), на які виробник продукту має державні охоронні документи (патенти, свідоцтва) чи одержані від власників цих об'єктів інтелектуальної власності ліцензії, або реалізацією (впровадженням) відкриттів. При цьому використаний об'єкт інтелектуальної власності має бути визначальним для даного продукту;

б) розробка інноваційного продукту підвищує вітчизняний технічний і технологічний рівень;

в) в Україні цей продукт вироблено (буде вироблено) вперше, або якщо не вперше, то порівняно з іншим аналогічним продуктом, представленим на ринку, він є конкурентоздатним і має суттєво вищі техніко-економічні показники, є поліпшеним за його властивостями або способами використання.

2. У разі надання державної підтримки або інвестування виробництва інноваційного проекту з інших джерел, рішення про кваліфікування продукту

інноваційним приймає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, за результатами експертизи.

10. Статтю 15 викласти у такій редакції:

Стаття 15. Інноваційна продукція

1. Інноваційною може бути визнана продукція, яка відповідає таким вимогам:

а) вона є результатом виконання інноваційного проекту;

б) така продукція виробляється (буде вироблена) в Україні вперше, або якщо не вперше, то така продукція є новою для діючого суб'єкта господарювання і має суттєво поліпшені властивості чи способи її використання порівняно з аналогічною продукцією в Україні або з попередньою продукцією цього суб'єкта господарювання;

в) споживання продукції споживачами буде характеризуватись позитивними для споживачів ефектами (економічними, соціальними, екологічними тощо).

2. Інноваційна продукція може бути результатом тиражування чи застосування інноваційного продукту.

3. Інноваційною продукцією може бути визнано інноваційний продукт, якщо він не призначений для тиражування.

4. У разі державної підтримки або інвестування інноваційного проекту рішення про кваліфікування продукції інноваційною приймає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, за результатами експертизи.

11. Частину 1 статті 17 доповнити пунктом е) такого змісту:

е) податкового та митного стимулювання відповідно до законодавства.

12. Доповнити Розділ V статтею 21 такого змісту:

Стаття 21. Особливості в оподаткуванні інноваційної діяльності

Особливості прискореної амортизації основних фондів, що використовуються під час інноваційної діяльності, особливості віднесення витрат на проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт на собівартість продукції, а також особливості надання податкових пільг підприємствам, установам, організаціям і фізичним особам у разі виробництва ними інноваційних продуктів і (або) інноваційної продукції визначаються Податковим кодексом України.

13. Доповнити Розділ V статтею 22 такого змісту:

Стаття 22. Особливості митного регулювання інноваційної діяльності

Пільги на сплату ввізного мита та податку на додану вартість на сировину, устаткування, обладнання, комплектуючі та інші товари (крім підакцизних товарів), необхідні для виконання інноваційного проекту, які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають вимогам проекту, при ввезенні в Україну протягом строку чинності свідоцтва про державну реєстрацію інноваційного проекту визначаються Податковим кодексом України.

II. Внести до Закону України «Про інвестиційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1991, № 47, ст.646) такі зміни:

1. Частину першу статті 3 викласти у такій редакції:

Інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на розроблення, створення, впровадження технології та/або інноваційної продукції, послуг на підставі реалізації інноваційних проектів з метою отримання комерційного та/або соціального, екологічного, науково-технічного ефекту тощо.

III. Внести до Господарського кодексу України (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 18, № 19-20, № 21-22, ст.144) такі зміни:

1. Частину першу статті 10 доповнити новим абзацом такого змісту:

інноваційна політика, спрямована на створення умов розвитку інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, підвищення конкурентоспроможності національної продукції та науково-технологічного потенціалу країни за рахунок впровадження інновацій, визначення та підтримку розвитку пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, пріоритетну підтримку інноваційної діяльності малого та середнього підприємництва.

2. Частину першу статті 325 викласти у такій редакції:

Інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на розроблення, створення, впровадження технології та/або інноваційних продукту, продукції, послуг на підставі реалізації інноваційних проектів з метою отримання комерційного та/або соціального, екологічного, науково-технічного ефекту тощо.

3. Частину першу статті 327 вилучити.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Інноваційна діяльність важлива для відбудови України, розвитку національної економіки і суспільства в інноваційному напрямі. Для досягнення позитивних результатів реалізації державної інноваційної політики, налагодження міжнародного співробітництва України з іноземними державами мають бути створені сприятливі умови впровадження інноваційної діяльності через спрощені процедури державної реєстрації інноваційних проектів, отримання податкових пільг і державного фінансування, контроль ризиків, що пов'язані з інноваційною сферою.

Підтверджуючи стратегічний курс України на набуття повноправного членства України в Європейському Союзі, сьогодні основними завданнями державної політики є продовження процесу модернізації держави з метою подальшого поглиблення політичної та економічної інтеграції України з Європейським Союзом. Отже, вирішальне значення у забезпеченні сталого розвитку національної економіки відіграють інноваційний розвиток та членство в ЄС. Важливу роль у цьому відіграє гармонізація законодавства України з правом ЄС.

Актуальним питанням удосконалення правового регулювання в сфері інноваційної діяльності є упорядкування структури державного управління. Натепер формування та реалізація державної інноваційної політики в Україні здійснюється чотирма центральними органами виконавчої влади: Міністерством економіки України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості України та Міністерством цифрової трансформації України. Дублювання функцій і відсутність єдиного регуляторного органу, відповідального за результати реалізації державної інноваційної політики, суттєво знижує ефективність державного регулювання. Крім того, існує потреба в контролюванні та моніторингу інноваційної діяльності на державному рівні, звітуванні центральним органам виконавчої влади, що формує та реалізує державну інноваційну політику.

2. Мета

Законопроект спрямований на удосконалення законодавчої бази з метою її відповідності міжнародним стандартам в сфері інноваційної

діяльності та потребам інноваційного розвитку економіки. Завданнями законопроекту є уніфікація термінології, усунення протиріч між законодавчими актами, поліпшення механізмів формування та реалізації державної інноваційної політики, конкретизація та розподіл повноважень центральних органів виконавчої влади, оптимізація взаємовідносин суб'єктів інноваційної діяльності з державними органами, забезпечення національної безпеки України інноваційної діяльності.

3. Загальна характеристика і основні положення законопроекту

Законопроектом передбачається внесення змін до Законів України «Про інноваційну діяльність», «Про інвестиційну діяльність» та Господарського кодексу України з метою удосконалення та узгодження правових норм щодо правового регулювання інноваційної діяльності.

Відповідно до положень законопроекту:

- удосконалено поняття «інновації» та «інноваційна діяльність», визначено терміни «інноваційна екосистема» та «моніторинг інноваційної діяльності»;
- уточнено мету, завдання та принципи державної інноваційної політики;
- розширено інструменти державного регулювання інноваційної діяльності;
- уточнено повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності;
- встановлено відповідальні органи виконавчої влади, що здійснюють державний контроль в інноваційній діяльності;
- спрощено процедура державної реєстрації інноваційних проектів, що інвестуються за рахунок приватних коштів;
- визначено більш чіткі вимоги до інноваційної продукції;
- додано види фінансової підтримки інноваційної діяльності.

4. Стан нормативно-правової бази у сфері правового регулювання

Основу нормативно-правової бази щодо інноваційної діяльності становить Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський Кодекс України, закони України «Про інноваційну діяльність», «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», «Про авторське право і суміжні права», «Про державне

регулювання діяльності у сфері трансферу технологій» та інші нормативно-правові акти.

Чинне законодавство України у сфері інноваційної діяльності містить суперечливі норми, зокрема у визначенні базової термінології або не містить необхідних термінів, які б характеризували впровадження інноваційної діяльності. Відсутність єдності термінології порушує узгодженість системи нормативно-правових актів і призводить до недотримання вироблених правотворчою практикою правил законодавчої техніки. Крім того, Закон України «Про інноваційну діяльність» досі не узгоджений із чинними документами стратегічного планування.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація законопроекту не потребує додаткового фінансування з державного чи місцевих бюджетів України.

6. Прогноз соціально-економічних, правових та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту забезпечить удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності завдяки усуненню термінологічних і процедурних протиріч у чинному законодавстві, оптимізації взаємовідносин суб'єктів інноваційної діяльності з центральними органами виконавчої влади, більш чіткого розподілу повноважень, підпорядкування та підзвітності центральних органів виконавчої влади, відповідальних за формування та реалізацію державної інноваційної політики, що в комплексі буде сприяти ефективному використанню ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підвищенню конкурентоздатності економіки України.

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ

до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності»

Чинна редакція	Редакція з урахуванням пропонованих змін
Закон України «Про інноваційну діяльність» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 36, ст.266)	
Стаття 1. Визначення термінів 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: інновації - новостворені (застосовані) і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери; інноваційна діяльність - діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг;	Стаття 1. Визначення термінів 1. У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються в такому значенні: інновації – впроваджений суб’єктом господарювання відповідно до інноваційного проекту в виробничий процес, який створює соціальний та/або комерційний ефект та має вплив на конкурентоспроможність економіки, результат інтелектуальної, в тому числі наукової та науково-технічної діяльності, що втілений у новоствореній або істотно вдосконаленій технології, продукті, продукції або послугі. інноваційна діяльність — сукупність заходів, спрямованих на розроблення, створення, впровадження технології та/або інноваційних продукту, продукції, послуг на підставі реалізації інноваційних проектів з метою отримання комерційного та/або соціального, екологічного, науково-технічного ефекту тощо.

Норми відсутні	інноваційна екосистема - сукупність інституцій, відносин, а також різних видів ресурсів, задіяних у процесі створення та застосування наукових знань та технологій, що забезпечують розвиток інноваційної діяльності; моніторинг інноваційної діяльності – систематичний збір, обробка та аналіз інформації щодо результатів реалізації державної інноваційної політики та інноваційної діяльності, у тому числі перебігу інноваційних процесів, реалізації інноваційних проектів та пріоритетних напрямів інноваційної діяльності. результат інтелектуальної, в тому числі наукової та науково-технічної діяльності як обов’язкова складова частина інновації - це оформлений у встановленому законом порядку як об’єкт права інтелектуальної власності (винахід, корисна модель, промисловий зразок, топографія інтегральної мікросхеми, селекційне досягнення тощо), який доведений до рівня інноваційного продукту зі здійсненням науково-дослідних та/або дослідно-конструкторських робіт і виготовлення дослідних зразків, пробних партій та/або запровадження експериментального виробництва.
Стаття 3. Мета і принципи державної інноваційної політики 1. Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й	Стаття 3. Мета, завдання та принципи державної інноваційної політики. 1. Головною метою державної інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й

використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції.

2. Основними принципами державної інноваційної політики є:

орієнтація на інноваційний шлях розвитку економіки України;

визначення державних пріоритетів інноваційного розвитку;

формування нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;

створення умов для збереження, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;

забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності;

ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері;

здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій,

використання науково-технічного потенціалу країни, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоздатної продукції, забезпечення національної безпеки і оборони, економічної безпеки держави **та виконання інших завдань, які відповідають пріоритетним напрямам інноваційної діяльності в Україні.**

2. Основними принципами державної інноваційної політики є:

забезпечення інноваційного розвитку економіки України;

реалізація державних пріоритетів інноваційного розвитку;

формування **ефективної** нормативно-правової бази у сфері інноваційної діяльності;

створення умов для збереження, **відновлення**, розвитку і використання вітчизняного науково-технічного та інноваційного потенціалу;

забезпечення взаємодії науки, освіти, виробництва, **малого та середнього підприємництва**, фінансово-кредитної сфери у розвитку інноваційної діяльності;

ефективне використання ринкових механізмів для сприяння інноваційній діяльності, підтримка підприємництва у науково-виробничій сфері;

здійснення заходів на підтримку міжнародної науково-технологічної кооперації, трансферу технологій,

захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок; фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності; сприяння розвитку інноваційної інфраструктури; інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності; підготовка кадрів у сфері інноваційної діяльності. 3. Державна реєстрація інноваційного проекту здійснюється за ініціативою суб'єкта інноваційної діяльності відповідно до положень статті 13 цього Закону.	захисту вітчизняної продукції на внутрішньому ринку та її просування на зовнішній ринок; фінансова підтримка, здійснення сприятливої кредитної, податкової і митної політики у сфері інноваційної діяльності; підтримка та розвиток інноваційної інфраструктури; інформаційне забезпечення суб'єктів інноваційної діяльності; забезпечення інноваційної безпеки, яка впливає на залучення інвестицій в економіку України у ризикових сферах виробництва та послуг; захист прав та інтересів держави та інших суб'єктів в сфері інноваційної діяльності.
Стаття 6. Державне регулювання інноваційної діяльності 1. Державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом: - визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності; - формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; - створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності; - захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності; - фінансової підтримки виконання інноваційних проектів;	Стаття 6. Державне регулювання інноваційної діяльності 1. Державне регулювання інноваційної діяльності здійснюється шляхом: - визначення і підтримки пріоритетних напрямів інноваційної діяльності; - формування і реалізації державних, галузевих, регіональних і місцевих інноваційних програм; - створення нормативно-правової бази та економічних механізмів для підтримки і стимулювання інноваційної діяльності; - захисту прав та інтересів суб'єктів інноваційної діяльності; - фінансової підтримки виконання інноваційних проектів;

стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів; встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності; підтримки функціонування і розвитку сучасної інноваційної інфраструктури.	стимулювання комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, що кредитують виконання інноваційних проектів; встановлення пільгового оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності; підтримки функціонування і розвитку національної інноваційної екосистеми та інноваційної інфраструктури; підтримки щодо підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів у сфері інноваційної діяльності; моніторингу інноваційної діяльності, в тому числі державної допомоги суб'єктам господарювання у сфері здійснення інноваційної діяльності; державного контролю, у сфері інноваційної діяльності, зокрема контролю за інноваційною, екологічною безпекою, інформаційною (у тому числі кібербезпекою), безпекою життєдіяльності.
Стаття 9. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності 1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері інновацій: здійснює заходи щодо проведення єдиної науково-технічної та інноваційної політики; координує роботу у сфері інноваційної діяльності інших центральних органів виконавчої влади; подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної	Стаття 9. Повноваження центральних органів виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності 1. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки: здійснює заходи щодо проведення єдиної науково-технічної та інноваційної політики; координує роботу у сфері інноваційної діяльності інших центральних органів виконавчої влади; подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо стратегічних пріоритетних напрямів інноваційної

діяльності, середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня, державних інноваційних програм, а також стосовно необхідних обсягів бюджетних коштів для їх кредитування

подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо створення спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів, розробляє статuti чи положення про ці установи;

здійснює нормативно-правове забезпечення у сфері інновацій, забезпечує розвиток інноваційного потенціалу України та національної інноваційної системи;

здійснює інші повноваження, передбачені законом та покладені на нього актами Президента України відповідно до законів.

діяльності, середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня, державних інноваційних програм, а також стосовно необхідних обсягів бюджетних коштів для їх кредитування;

подає Кабінету Міністрів України пропозиції щодо створення спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів, розробляє статuti чи положення про ці установи;

здійснює нормативно-правове забезпечення у сфері **інноваційної діяльності**, забезпечує розвиток інноваційного потенціалу України та національної інноваційної екосистеми;

проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів або доручає його проведення іншим центральним органам виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності;

здійснює моніторинг інноваційної діяльності;

розробляє разом із заінтересованими центральними органами виконавчої влади в установленому порядку пропозиції щодо критеріїв віднесення підприємств до тих, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки держави, формує пропозиції щодо переліку таких підприємств, в тому числі інноваційних;

здійснює нагляд (контроль) у сфері господарської, в тому числі інноваційної діяльності;

2. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності: готує пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку інноваційної діяльності; організовує прогностно-аналітичні дослідження тенденцій інноваційного розвитку; здійснює державну реєстрацію інноваційних проектів і веде Державний реєстр інноваційних проектів; проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів; готує пропозиції щодо проектів інноваційних програм і визначення обсягу коштів державного бюджету для їх фінансування; готує пропозиції щодо утворення спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів; бере участь у здійсненні в установленому порядку проведення державної наукової та науково-технічної експертизи інноваційних проектів; організовує підвищення кваліфікації спеціалістів у сфері інноваційної діяльності;	складає та оприлюднює щорічний звіт про реалізацію державної інноваційної політики; здійснює прогностно-аналітичні дослідження тенденцій у сфері інноваційної діяльності; здійснює інші повноваження, передбачені законом та покладені на нього актами Президента України, та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, прийнятими у межах їх повноважень, відповідно норм чинного законодавства України. 2. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, трансферу (передачі) технологій: готує пропозиції щодо визначення пріоритетних напрямів розвитку інноваційної діяльності; організовує прогностно-аналітичні дослідження тенденцій інноваційного розвитку у сфері наукової та науково-технічної діяльності; здійснює державну реєстрацію інноваційних проектів і веде Державний реєстр інноваційних проектів; за дорученням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, проводить у встановленому порядку конкурсний відбір інноваційних проектів;
---	---

здійснює інші повноваження, передбачені законом та покладені на нього актами Президента України.	готує пропозиції щодо проектів інноваційних програм і визначення обсягу коштів державного бюджету для їх фінансування; готує пропозиції щодо утворення спеціалізованих державних інноваційних фінансово-кредитних установ для фінансової підтримки інноваційних програм і проектів; бере участь у здійсненні в установленому порядку проведення державної наукової та науково-технічної експертизи інноваційних проектів; організовує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації кадрів у сфері інноваційної діяльності, інтелектуальної власності та трансферу технологій; здійснює інші повноваження, передбачені законом та покладені на нього актами Президента України.
Стаття 11. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності 1. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється для забезпечення дотримання всіма її суб'єктами вимог законодавства щодо інноваційної діяльності. 2. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється: а) центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику;	Стаття 11. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності 1. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється для забезпечення дотримання всіма її суб'єктами вимог законодавства щодо інноваційної діяльності. 2. Державний контроль у сфері інноваційної діяльності здійснюється: а) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки;

б) Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень; в) щодо визначених статтями розділу V цього Закону особливостей оподаткування - центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику.	б) Верховною Радою Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування у межах їх повноважень; в) центральним органом виконавчої влади, що реалізує єдину державну податкову політику; г) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій та технологій, робототехніки та роботизації, електронного урядування та електронної демократії, розвитку інформаційного суспільства; д) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності, трансферу (передачі) технологій; е) центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері інноваційної діяльності у стратегічних галузях промисловості.
Стаття 12. Інноваційний проект 1. Інноваційним визнається проект, яким передбачаються розробка, виробництво і реалізація інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції, що відповідають вимогам статей 14 і 15 цього Закону.	Стаття 12. Інноваційний проект 1. Інноваційним визнається проект, яким передбачаються розробка, виробництво і реалізація інноваційного продукту і (або) інноваційної продукції, що відповідають вимогам статей 14 і 15 цього Закону та пріоритетним напрямом інноваційної діяльності.

2. Передбачена цим Законом державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його державної реєстрації.

3. Державна реєстрація інноваційного проекту здійснюється за ініціативою суб'єкта інноваційної діяльності відповідно до положень [статті 13](#) цього Закону.

4. Норма відсутня

2. Передбачена цим Законом державна підтримка реалізації інноваційного проекту надається за умови його державної реєстрації.

3. Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок приватних коштів, державній реєстрації не підлягають. Надання таким проектам підтримки здійснюється на договірних засадах, за рахунок залучених інвестицій, коштів приватних інвесторів на умовах цільового використання наданих коштів на фінансове забезпечення цих проектів та за результативністю даних проектів. Джерелами фінансування таких інноваційних проектів можуть бути кошти приватних інвесторів, залучені кошти, включаючи кредити банків та інших фінансово-кредитних установ, у тому числі залучені за моделлю державно-приватного партнерства, кошти з інших джерел, не заборонених чинних законодавством України. Моніторинг (оцінка ефективності) інноваційних проектів, що інвестуються за рахунок джерел приватних інвесторів здійснюється відповідно правил (механізмів) встановлених відповідними суб'єктами інвестування.

У разі прийняття суб'єктом інноваційної діяльності рішення про державну реєстрацію інноваційного проекту, що інвестується за рахунок приватних коштів, державна реєстрація відбувається шляхом подання декларації інноваційного проекту, зміст та порядок подання якої розробляється

15. Неправомірні кваліфікація і державна реєстрація проекту як інноваційного тягнуть за собою відповідальність згідно із законом.

16. Правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів вважаються:

а) прийняття рішення про кваліфікування інноваційного проекту і його державну реєстрацію без проведення експертизи;

б) фальсифікація висновків експертизи;

в) вчинення дій, що перешкоджають проведенню експертизи;

г) умисне примушування або створення для експертів чи експертних комісій обставин, які зумовлюють необ'єктивне проведення експертизи;

д) переслідування експертів за підготовлені ними висновки, несприятливі для тієї чи іншої особи чи організації;

е) залучення до експертизи посадових осіб та фахівців, безпосередньо заінтересованих у результатах експертизи;

є) розголошення конфіденційної інформації, пов'язаної з розглядуваними інноваційними проектами.

центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки. Суб'єкт інноваційної діяльності бере на себе відповідальність за відповідність поданих у декларації інформації змісту інноваційного проекту. За відсутності об'єктивних ознак, що свідчать про протилежне, декларація інноваційного проекту, складена суб'єктом інноваційної діяльності, вважається точною і достовірною. Такому суб'єкту інноваційної діяльності надається податкове та митне стимулювання відповідно до п. е) ч. 1 ст. 1 та ст. ст. 21, 22 цього Закону.

Інноваційні проекти, що інвестуються за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також проекти, замовниками яких є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, підлягають обов'язковій державній реєстрації шляхом подання суб'єктом інноваційної діяльності декларації інноваційного проекту. Суб'єкт інноваційної діяльності бере на себе відповідальність за відповідність інноваційного проекту поданих у декларації інформації. За відсутності об'єктивних ознак, що свідчать про протилежне, декларація інноваційного проекту, складена суб'єктом інноваційної діяльності, вважається точною і достовірною.

15. Неправомірні кваліфікація і державна реєстрація інноваційного проекту, що інвестується за рахунок Державного бюджету України або місцевих

	бюджетів, а також проекту, замовниками якого є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, тягнуть за собою відповідальність за правопорушення згідно із чинним законодавством. 16. Правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів вважаються: а) прийняття рішення щодо інноваційного проекту, що інвестується за рахунок Державного бюджету України або місцевих бюджетів, а також інноваційного проекту, замовниками якого є органи державної влади чи органи місцевого самоврядування, про його кваліфікування як інноваційного або його державну реєстрацію без проведення державної експертизи; б) фальсифікація висновків державної експертизи; в) вчинення дій, що перешкоджають проведенню державної експертизи; г) умисне примушування або створення для експертів чи експертних комісій обставин, які зумовлюють необ'єктивне проведення державної експертизи; д) переслідування експертів за підготовлені ними висновки, несприятливі для тієї чи іншої особи чи організації; е) залучення до державної експертизи посадових осіб та фахівців, безпосередньо заінтересованих у результатах експертизи; є) розголошення конфіденційної інформації, пов'язаної з розглядуваними інноваційними проектами.
--	---

Стаття 13. Державна реєстрація інноваційних проектів

1. Державна реєстрація інноваційних проектів здійснюється у [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Державну реєстрацію інноваційних проектів здійснює, за поданням суб'єктів інноваційної діяльності, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності. Цей орган веде Державний реєстр інноваційних проектів.

3. Необхідною умовою занесення проекту до Державного реєстру інноваційних проектів є його кваліфікування.

5. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, для кваліфікування інноваційних проектів організовує здійснення експертизи прийнятих до розгляду проектів. Експертиза під час кваліфікування інноваційних проектів виконується відповідно до [Закону України](#) "Про наукову і науково-технічну експертизу" за рахунок коштів суб'єктів інноваційної діяльності, які заявляють проекти на державну реєстрацію. У випадках, визначених законодавством, експертиза може здійснюватися за рахунок коштів Державного бюджету України або місцевих бюджетів.

6. Проекти, що визнані за результатами експертизи інноваційними, заносяться центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері

Стаття 13. Державна реєстрація інноваційних проектів

1. Державна реєстрація інноваційних проектів здійснюється у [порядку](#), визначеному Кабінетом Міністрів України.

2. Державну реєстрацію інноваційних проектів здійснює, за поданням суб'єктів інноваційної діяльності, центральний орган виконавчої влади, що **забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки**. Цей орган веде Державний реєстр інноваційних проектів.

3. Необхідною умовою занесення проекту до Державного реєстру інноваційних проектів є його кваліфікування.

5. Центральний орган виконавчої влади, **що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки**, для кваліфікування інноваційних проектів організовує здійснення експертизи прийнятих до розгляду проектів. Експертиза під час кваліфікування інноваційних проектів виконується відповідно до [Закону України](#) "Про наукову і науково-технічну експертизу" за рахунок коштів суб'єктів інноваційної діяльності, які заявляють проекти на державну реєстрацію. У випадках, визначених законодавством, експертиза може здійснюватися за рахунок коштів Державного бюджету України або місцевих бюджетів.

інноваційної діяльності, до Державного реєстру інноваційних проектів.

Інноваційні проекти з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності визнаються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, пріоритетними інноваційними проектами.

7. Інформація про занесення інноваційного проекту до Державного реєстру інноваційних проектів публікується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, у його бюлетені.

8. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, видає суб'єкту інноваційної діяльності свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту. [Форма свідоцтва](#) затверджується Кабінетом Міністрів України.

9. Свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту є чинним протягом семи років від дати його видачі. Після завершення цього строку державна реєстрація інноваційного проекту і відповідний запис у Державному реєстрі інноваційних проектів анулюються. Інформація про це публікується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, у його бюлетені.

10. Державна реєстрація інноваційного проекту не передбачає будь-яких зобов'язань щодо бюджетного

6. Проекти, що визнані за результатами експертизи інноваційними, заносяться центральним органом виконавчої влади, що **забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки**, до Державного реєстру інноваційних проектів.

Інноваційні проекти з пріоритетних напрямів інноваційної діяльності визнаються центральним органом виконавчої влади, що **забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки**, пріоритетними інноваційними проектами.

7. Інформація про занесення інноваційного проекту до Державного реєстру інноваційних проектів публікується центральним органом виконавчої влади, що **забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки**, у його бюлетені.

8. Центральний орган виконавчої влади, що **забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки**, видає суб'єкту інноваційної діяльності свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту. [Форма свідоцтва про державну реєстрацію інноваційного проекту](#) затверджується Кабінетом Міністрів України.

9. Свідоцтво про державну реєстрацію інноваційного проекту є чинним протягом семи років від дати його видачі. Після завершення цього строку державна реєстрація

кредитування його виконання чи іншої державної фінансової підтримки.

11. Строк розгляду центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, проекту, поданого для державної реєстрації як інноваційного, не повинен перевищувати шість місяців від дати його прийняття.

12. Особливості експертизи і державної реєстрації інноваційних проектів, на які поширюються положення [Закону України](#) "Про державну таємницю", визначаються спеціальним Положенням.

13. У разі незгоди суб'єкта інноваційної діяльності чи будь-якої іншої фізичної або юридичної особи з рішенням щодо кваліфікації інноваційного проекту і (або) з його державною реєстрацією ці акти можуть бути оскаржені до суду (господарського суду).

14. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності несе відповідальність за повноту і достовірність експертизи і за збереження конфіденційної інформації, пов'язаної з інноваційними проектами.

15. Неправомірні кваліфікація і державна реєстрація проекту як інноваційного тягнуть за собою відповідальність згідно із законом.

16. Правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів вважаються:

інноваційного проекту і відповідний запис у Державному реєстрі інноваційних проектів анулюються. Інформація про це публікується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, у його бюлетені.

10. Державна реєстрація інноваційного проекту не передбачає будь-яких зобов'язань щодо бюджетного кредитування його виконання чи іншої державної фінансової підтримки.

11. Строк розгляду центральним органом виконавчої влади, **що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки**, проекту, поданого для державної реєстрації як інноваційного, не повинен перевищувати шість місяців від дати його прийняття.

12. Особливості експертизи і державної реєстрації інноваційних проектів, на які поширюються положення [Закону України](#) "Про державну таємницю", визначаються спеціальним Положенням.

13. У разі незгоди суб'єкта інноваційної діяльності чи будь-якої іншої фізичної або юридичної особи з рішенням щодо кваліфікації інноваційного проекту і (або) з його державною реєстрацією ці акти можуть бути оскаржені до суду (господарського суду).

14. Центральний орган виконавчої влади, **що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки** несе відповідальність за повноту і достовірність експертизи

а) прийняття рішення про кваліфікування інноваційного проекту і його державну реєстрацію без проведення експертизи; б) фальсифікація висновків експертизи; в) вчинення дій, що перешкоджають проведенню експертизи; г) умисне примушування або створення для експертів чи експертних комісій обставин, які зумовлюють необ'єктивне проведення експертизи; д) переслідування експертів за підготовлені ними висновки, несприятливі для тієї чи іншої особи чи організації; е) залучення до експертизи посадових осіб та фахівців, безпосередньо заінтересованих у результатах експертизи; є) розголошення конфіденційної інформації, пов'язаної з розглядуваними інноваційними проектами.	і за збереження конфіденційної інформації, пов'язаної з інноваційними проектами. 15. Неправомірні кваліфікація і державна реєстрація проекту як інноваційного тягнуть за собою відповідальність згідно із законом. 16. Правопорушеннями при кваліфікуванні і державній реєстрації інноваційних проектів вважаються: а) прийняття рішення про кваліфікування інноваційного проекту і його державну реєстрацію без проведення експертизи; б) фальсифікація висновків експертизи; в) вчинення дій, що перешкоджають проведенню експертизи; г) умисне примушування або створення для експертів чи експертних комісій обставин, які зумовлюють необ'єктивне проведення експертизи; д) переслідування експертів за підготовлені ними висновки, несприятливі для тієї чи іншої особи чи організації; е) залучення до експертизи посадових осіб та фахівців, безпосередньо заінтересованих у результатах експертизи; є) розголошення конфіденційної інформації, пов'язаної з розглядуваними інноваційними проектами.
Стаття 14. Інноваційний продукт 1. Інноваційний продукт є результатом виконання інноваційного проекту і науково-дослідною і (або) дослідно-конструкторською розробкою нової технології (в	Стаття 14. Інноваційний продукт 1. Інноваційний продукт є результатом виконання інноваційного проекту і науково-дослідною і (або) дослідно-конструкторською розробкою нової технології (в

тому числі - інформаційної) чи продукції з виготовленням експериментального зразка чи дослідної партії і відповідає таким вимогам:

а) він є реалізацією (впровадженням) об'єкта інтелектуальної власності (винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, селекційного досягнення тощо), на які виробник продукту має державні охоронні документи (патенти, свідоцтва) чи одержані від власників цих об'єктів інтелектуальної власності ліцензії, або реалізацією (впровадженням) відкриттів. При цьому використаний об'єкт інтелектуальної власності має бути визначальним для даного продукту;

б) розробка продукту підвищує вітчизняний науково-технічний і технологічний рівень;

в) в Україні цей продукт вироблено (буде вироблено) вперше, або якщо не вперше, то порівняно з іншим аналогічним продуктом, представленим на ринку, він є конкурентоздатним і має суттєво вищі техніко-економічні показники.

2. Рішення про кваліфікування продукту інноваційним приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, за результатами експертизи.

тому числі - інформаційної) чи продукції з виготовленням експериментального зразка чи дослідної партії і відповідає таким вимогам:

а) він є реалізацією (впровадженням) об'єкта інтелектуальної власності (винаходу, корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, селекційного досягнення тощо), на які виробник продукту має державні охоронні документи (патенти, свідоцтва) чи одержані від власників цих об'єктів інтелектуальної власності ліцензії, або реалізацією (впровадженням) відкриттів. При цьому використаний об'єкт інтелектуальної власності має бути визначальним для даного продукту;

б) розробка **інноваційного** продукту підвищує вітчизняний технічний і технологічний рівень;

в) в Україні цей продукт вироблено (буде вироблено) вперше, або якщо не вперше, то порівняно з іншим аналогічним продуктом, представленим на ринку, він є конкурентоздатним і має суттєво вищі техніко-економічні показники, є **поліпшеним за його властивостями або способами використання.**

2. У разі надання державної підтримки або інвестування виробництва інноваційного проекту з інших джерел, рішення про кваліфікування продукту інноваційним приймає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, за результатами експертизи.

Стаття 15. Інноваційна продукція

1. Інноваційною може бути визнана продукція, яка відповідає таким вимогам:

а) вона є результатом виконання інноваційного проекту;

б) така продукція виробляється (буде вироблена) в Україні вперше, або якщо не вперше, то порівняно з іншою аналогічною продукцією, представленою на ринку, є конкурентоздатною і має суттєво вищі техніко-економічні показники.

2. Інноваційна продукція може бути результатом тиражування чи застосування інноваційного продукту.

3. Інноваційною продукцією може бути визнано інноваційний продукт, якщо він не призначений для тиражування.

4. Рішення про кваліфікування продукції інноваційною приймає центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері інноваційної діяльності, за результатами експертизи.

Стаття 15. Інноваційна продукція

1. Інноваційною може бути визнана продукція, яка відповідає таким вимогам:

а) вона є результатом виконання інноваційного проекту;

б) така продукція виробляється (буде вироблена) в Україні вперше, або якщо не вперше, то така продукція є новою для діючого суб'єкта господарювання і має суттєво поліпшені властивості чи способи її використання порівняно з аналогічною продукцією в Україні або з попередньою продукцією цього суб'єкта господарювання;

в) споживання продукції споживачами буде характеризуватись позитивними для споживачів ефектами (економічними, соціальними, екологічними тощо).

2. Інноваційна продукція може бути результатом тиражування чи застосування інноваційного продукту.

3. Інноваційною продукцією може бути визнано інноваційний продукт, якщо він не призначений для тиражування.

4. У разі державної підтримки або інвестування інноваційного проекту рішення про кваліфікування продукції інноваційною приймає центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної інноваційної політики у реальному секторі економіки, за результатами експертизи.

Стаття 17. Види фінансової підтримки інноваційної діяльності

1. Суб'єктам інноваційної діяльності для виконання ними інноваційних проектів може бути надана фінансова підтримка шляхом:

а) повного безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів;

б) часткового (до 50 %) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

в) повної чи часткової компенсації (за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів) відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

г) надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

Стаття 17. Види фінансової підтримки інноваційної діяльності

1. Суб'єктам інноваційної діяльності для виконання ними інноваційних проектів може бути надана фінансова підтримка шляхом:

а) повного безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) пріоритетних інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів;

б) часткового (до 50 %) безвідсоткового кредитування (на умовах інфляційної індексації) інноваційних проектів за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів за умови залучення до фінансування проекту решти необхідних коштів виконавця проекту і (або) інших суб'єктів інноваційної діяльності;

в) повної чи часткової компенсації (за рахунок коштів Державного бюджету України, коштів бюджету Автономної Республіки Крим та коштів місцевих бюджетів) відсотків, сплачуваних суб'єктами інноваційної діяльності комерційним банкам та іншим фінансово-кредитним установам за кредитування інноваційних проектів;

г) надання державних гарантій комерційним банкам, що здійснюють кредитування пріоритетних інноваційних проектів;

д) майнового страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків відповідно до Закону України "Про страхування". 2. Фінансова підтримка інноваційної діяльності за рахунок Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів надається у межах коштів, передбачених відповідними бюджетами.	д) майнового страхування реалізації інноваційних проектів у страховиків відповідно до Закону України "Про страхування". е) податкового та митного стимулювання відповідно до законодавства. 2. Фінансова підтримка інноваційної діяльності за рахунок Державного бюджету України, бюджету Автономної Республіки Крим, місцевих бюджетів надається у межах коштів, передбачених відповідними бюджетами.
Редакція відсутня	Стаття 21. Особливості в оподаткуванні інноваційної діяльності Особливості прискореної амортизації основних фондів, що використовуються під час інноваційної діяльності, особливості віднесення витрат на проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт на собівартість продукції, а також особливості надання податкових пільг підприємствам, установам, організаціям і фізичним особам у разі виробництва ними інноваційних продуктів і (або) інноваційної продукції визначаються Податковим кодексом України.
Редакція відсутня	Стаття 22. Особливості митного регулювання інноваційної діяльності Пільги на сплату ввізного мита та податку на додану вартість на сировину, устаткування, обладнання, комплектуючі та інші товари (крім підакцизних товарів), необхідні для виконання

	інноваційного проекту, які не виробляються в Україні або виробляються, але не відповідають вимогам проекту, при ввезенні в Україну протягом строку чинності свідоцтва про державну реєстрацію інноваційного проекту визначаються Податковим кодексом України.
Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 року № 1560-XII	
Стаття 3. Інноваційна діяльність 1. Інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на створення, впровадження, поширення та реалізацію інновацій відповідно до Закону України "Про інноваційну діяльність" з метою отримання комерційного та/або соціального ефекту, які здійснюються шляхом реалізації інвестицій, вкладених в об'єкти інноваційної діяльності.	Стаття 3. Інноваційна діяльність 1. Інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на розроблення, створення, впровадження технології та/або інноваційної продукції, послуг на підставі реалізації інноваційних проектів з метою отримання комерційного та/або соціального, екологічного, науково-технічного ефекту тощо.
Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року № 436-IV	
Стаття 10. Основні напрями економічної політики держави 1. Основними напрямками економічної політики, що визначаються державою, є:	Стаття 10. Основні напрями економічної політики держави 1. Основними напрямками економічної політики, що визначаються державою, є: інноваційна політика, спрямована на створення умов розвитку інноваційної діяльності суб'єктів господарювання, підвищення конкурентоспроможності національної продукції та науково-технологічного потенціалу країни за рахунок впровадження інновацій, визначення та підтримку розвитку пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, пріоритетну

	підтримку інноваційної діяльності малого та середнього підприємництва.
Стаття 325. Інноваційна діяльність 1. Інноваційною діяльністю у сфері господарювання є діяльність учасників господарських відносин, що здійснюється на основі реалізації інвестицій з метою виконання довгострокових науково-технічних програм з тривалими строками окупності витрат і впровадження нових науково-технічних досягнень у виробництво та інші сфери суспільного життя.	Стаття 325. Інноваційна діяльність 1. Інноваційною діяльністю є сукупність заходів, спрямованих на розроблення, створення, впровадження технології та/або інноваційних продукту, продукції, послуг на підставі реалізації інноваційних проектів з метою отримання комерційного та/або соціального, екологічного, науково-технічного ефекту тощо.
Стаття 327. Види інноваційної діяльності 1. Інноваційна діяльність передбачає інвестування наукових досліджень і розробок, спрямованих на здійснення якісних змін у стані продуктивних сил і прогресивних міжгалузевих структурних зрушень, розробки і впровадження нових видів продукції і технологій. 2. Інноваційна діяльність здійснюється за такими напрямками: проведення наукових досліджень і розробок, спрямованих на створення об'єктів інтелектуальної власності, науково-технічної продукції; розробка, освоєння, випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технологій; розробка і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для поліпшення соціального і екологічного становища;	Стаття 327. Види інноваційної діяльності 1. Інноваційна діяльність передбачає інвестування наукових досліджень і розробок, спрямованих на здійснення якісних змін у стані продуктивних сил і прогресивних міжгалузевих структурних зрушень, розробки і впровадження нових видів продукції і технологій. 2. Інноваційна діяльність здійснюється за такими напрямками: проведення наукових досліджень і розробок, спрямованих на створення об'єктів інтелектуальної власності, науково-технічної продукції; розробка, освоєння, випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технологій; розробка і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для поліпшення соціального і екологічного становища;

технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств, що здійснюються вперше як промислове освоєння виробництва нової продукції або впровадження нової технології.

3. Інвестування відтворення основних фондів і приросту матеріально-виробничих запасів здійснюється як капітальні вкладення.

технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств, що здійснюються вперше як промислове освоєння виробництва нової продукції або впровадження нової технології.

3. Інвестування відтворення основних фондів і приросту матеріально-виробничих запасів здійснюється як капітальні вкладення.

№ 2025/92-2

09.01.2025

Директору
Науково-дослідного інституту
правового забезпечення
інноваційного розвитку
НАПрН України
Глібку С. В.

Шановний Сергію Васильовичу!

Висловлюю Вам та авторському колективу щире подяку за розробку проєктів Законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення правового регулювання інноваційної діяльності» та «Про внесення змін до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо питань дослідницької інфраструктури».

Ваш професіоналізм та експертиза під час розробки зазначених законопроектів сприятимуть прийняттю важливих законотворчих рішень, які вдосконалюватимуть законодавче підґрунтя для розвитку національної економіки та суспільства в інноваційному та науковому напрямках. Опрацьовані ідеї та норми неодмінно будуть використані у роботі підкомітету з питань науки та інновацій Комітету Верховної Ради України з питань науки, освіти та інновацій під час підготовки та доопрацювання законопроектів у сфері інноваційної та наукової діяльності.

З повагою
Голова підкомітету з питань
науки та інновацій
Комітету Верховної Ради України
з питань освіти, науки та інновацій,
народний депутат України

НДІ ПЗІР НАПрНУ	
Вхідний №	11
Від	09 січня 20 25
Відповідальна особа	ЛВ (підпис)

В.В. Колюх

САС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ
Підписувач: Колюх Валерій Вікторович
Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000F3BB2700EA83D400
Дійсний до: 14.05.2026 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
298д9/7-2025/7067 від 09.01.2025

1778375